

CUSTÒDIA DEL TERRITORI El projecte 'Custòdia per Desenvolupament' busca la implicació d'ajuntaments i empreses en la custòdia d'espais

L'any 2017 hi havia a les Terres de l'Ebre 47 acords de custòdia

Altra ori

rdlife FOTOS: MARIANO CEBOLLA / CEDIDA

tats de custòdia que treballen a les Terres de l'Ebre. La confiança i el respecte són fonamentals en els acords de custòdia, ja que el propietari es deixa assessorar per les entitats de custòdia en la gestió i conservació de l'espai i la majoria d'accions es duen a terme amb subvencions o ajuts públics o amb accions de voluntariat i d'educació ambiental.

LA IMPLICACIÓ DELS AJUNTAMENTS
Els ajuntaments tenen també un paper clau en la custòdia del territori. A

ALTRES OPCIONS

La responsabilitat social empresarial, una altra manera de custodiar el territori

Entre les accions d'impuls de la custòdia del territori, hi ha també les possibilitats de la responsabilitat social empresarial o corporativa, que busca la implicació de les empreses en la conservació del territori, i esta és també una de les accions que fomenta el projecte *Custòdia per Desenvolupament*. Les empreses poden establir acords de custòdia de terrenys de la seua propietat que tinguen un alt valor natural i patrimonial, organitzar jornades de voluntariat entre els seus treballadors amb accions de neteja de platges o de plantada d'arbres, o fer donacions i aportacions amb beneficis fiscals: a entitats de custòdia.

partir de la identificació d'espais susceptibles de ser custodiats des del Consorci Bemo s'ha iniciat el contacte amb diferents ajuntaments del Baix Ebre i el Montsià per a impulsar esta fórmula de gestió territorial. **"Hem anat a exposar-ho als ajuntaments, els expliquem els beneficis que té la custòdia, però que es materialitzen o no els acords depèn de la voluntat política de cada ajuntament. D'espais identificats n'hi ha i d'entitats disposades a custodiar també"**, sentència Bosch. Per a buscar esta major implicació a partir de la tardor i en el marc del projecte *Custòdia per desenvolupament* es presentarà als alcaldes la iniciativa de la Xarxa de Custòdia perquè els ajuntaments destinen un 0,5% de la recaptació de l'IBI a projectes de custòdia. **"En poblacions no molt grans es poden destinar 2.000 o 3.000 euros de l'IBI a projectes de custòdia com recuperar fonts, basses o elements de pedra seca"**. La proposta implicaria també consultar la ciutadania sobre quins espais els agradaria recuperar.

I, A MÉS...

Sol de Riu, pròxim espai en custòdia

Un dels acords de custòdia més avançats que hi ha actualment damunt la taula és el de la gestió de la desembocadura del riu Sénia, la zona coneguda com a Sol de Riu, a Alcanar. L'entitat de custòdia Picampall, està ultimant l'acord final amb la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, l'organ de gestió de la conca del riu Sénia. L'acord de custòdia implica també altres entitats com l'Ajuntament d'Alcanar i l'Escola d'Aquíicultura de la Ràpita a través del Cicle Formatiu d'Educació i Control Ambiental. El principal objectiu en este espai serà la restauració i conservació de l'hàbitat natural. En primer lloc es farà una avaluació de l'estat ambiental de la zona i es realitzarà un mapeig de vegetació invasora. Posteriorment es preveuen accions de restauració de l'hàbitat natural autòcton amb l'eliminació de

les espècies invasores.

Picampall té també signat un acord de custòdia amb la Fundació

Catalunya la Pedrera per a la gestió de l'Alfacada i la zona restaurada de la Tancada. FOTO M. CEBOLLA

Els ajuntaments podrien destinar el 0,5% de l'IBI a accions de custòdia

Entre les accions de custòdia que s'han pogut tirar endavant destaca, per exemple, el projecte *Recuperem el barranc dels Reguers*, una acció per a recuperar una part del Barranc de la Vall Cervera seguint estratègies de custòdia. La iniciativa ha comptat amb diferents activitats com una jornada de voluntariat ambiental -duta a terme el passat 5 de maig- per a netejar de residus la llera del barranc, també s'ha fet una acció de recuperació de murs de pedra seca i l'entitat de custòdia Graellsia realitzarà una recerca etnogràfica sobre la vida dels pastors i el traçat dels lligallos del poble, a més d'una recerca documental sobre la construcció del pont vell datat el 1904.

NOUS ACORDS DE CUSTÒDIA "Des de Picampall feia molts anys que buscàvem acords de custòdia i no es materialitzaven. Ara hem notat que la gent ho comença a conèixer més i és una fórmula que agrada", defensa Sofia Rivaes. De fet, gràcies a la intermediació de Consorci Bemo, Picampall té un acord molt avançat per a custodiar la zona de Sol de riu, a la desembocadura del Sénia, i a través d'una acció de custòdia este estiu han pogut realitzar un camp de treball per a recuperar la bassa d'en Fornós, a l'Ampolla. Ara han començat també les negociacions per un acord de custòdia a Pinell de Brai.

A més, des del Consorci estan en converses amb l'Ajuntament de Tortosa per a la custòdia de diferents finques per a la recuperació de basses i d'espais d'interès per a les aus, i també hi ha converses amb els ajuntaments d'Aldover, Sant Jaume d'Enveja, Alcanar i l'Ametlla de Mar. A més, hi ha dos ajuntaments del territori que s'han

constituït -o estan en tràmits- com a entitats de custòdia, és el cas de l'Ajuntament d'Amposta -que està duent a terme una acció en estratègies de custòdia a la façana fluvial i el de Xerta. Estos dos ajuntaments se sumaran a les sis entitats de custòdia que treballen en la conservació del territori a les Terres de l'Ebre: Graellsia, Seo/Birdlife, Picampall, Fundació Catalunya la Pedrera, Grup Natura Freixe i el Consorci Bemo.

L'Ajuntament de Xerta va aprovar a finals del 2018 en un acord de ple constituir-se com a entitat de custòdia: **"creiem que ens pot ser una eina útil per a recuperar elements patrimonials que es troben en finques de propietat privada"**, assegura l'alcalde de Xerta, Roger Avinyó. Tot i que encara no s'ha desenvolupat cap acció concreta, Avinyó ha donat dos exemples d'espais susceptibles de ser custodiats: els vestigis del Castell de Xerta, que es troben en una propietat privada, i l'arc medieval del barranc dels Arquets.